

Rerum Criminalium

PRAEXES, ET TRACTATUS OMNIUM NOBILIORVM QVI AD HVNC DIEM EXIVERVNT IVRECONSULTORVM, IN QVIBVS PROCESSVS PUBLICORVM IVDICIORVM, MALEFICIORVM- que & suppliciorum omnium, quæ in vsum cadere possunt, ratio non minus succinctè quam doctè traditur; tributa in

TOMOS DVOS:

Quorum prior continet PRACTICAS verè aureas & longè celeberrimas IODOCI DAMHOVDERII: IACOBI DE BELLOVISV: HIPOLYTI DE MARSILIIS: CLAVDII DE BATTANDIER.

POSTERIORE VERO COMPREHENDVNTVR TRACTATVS AD CRIMINALIA ITEM IVDICIA PERTINENTES, VARIIVARIORVM: sed in quibus facile præcipui sint,

<i>Antonius de Canaria.</i>	<i>Placentinus.</i>	<i>Nellus de S. Geminiano.</i>
<i>Martinus Laudensis.</i>	<i>Bonicontus.</i>	<i>Jacobus de Arena.</i>
<i>Nicolaus Boerius.</i>	<i>Odofredus.</i>	<i>Ludovicus Caverius.</i>
<i>Paulus Gbirlandus.</i>	<i>Nicolaus Plonius.</i>	<i>Ioan. Franc. Ponzambius, &c.</i>

OPVS CVM ALIIS OMNIBVS, TVM INPRIMIS MAGISTRATIBVS, PRÆTORIBVS, PROPRÆTORIBVS, CONSVLIBVS, RELIQUISQUE IVDICTIONEM EXERCENTIBVS, ET IN QVACVNQVE REP. FORNNT ADMINISTRATIONI prædictas non solum apponit vtile, verùm etiam necessarium: ideoque nec à mendis, quibus sæculor palam innumeris, & supra quam credi potest, magno studio assiduoque labore repurgant, & consuetum in lucem edunt à

FRANCISCO MODIO L. C. BRVGENSI.
Cum indicibus, summatius & repertoriis longè locupletissimis.

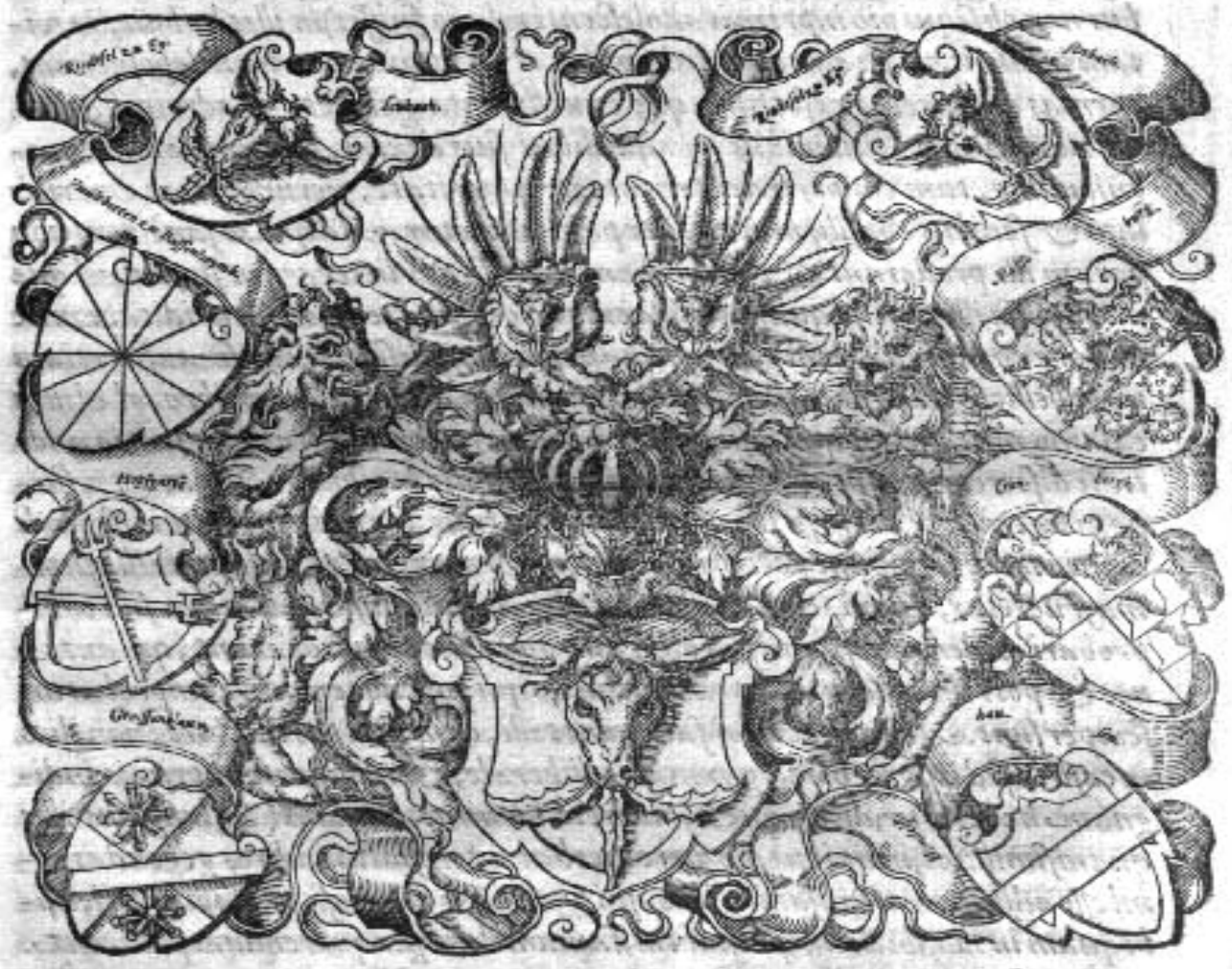

87.

Frankofurti apud Ioan. Wechelum, Impens. Sigisf. Febr.
Cum privilegio speciali S. Caf. Maestatis.

**MAGNIFICENTISSIMIS GENE-
 ROSISSIMISQUE VIRIS GEORGIO, IOHANNI,
 VOLPRECHTO ET CHVNRADO RIEDESELIIS AB
 Aysenbach, Principatum Hassiæ Marschalcis hereditariis, &c.
 Equitibus longe splendidissimis.**

*Q*uod ad eum rerum articulum v̄t̄um est, quo omnes aliquando conditionis humana lege & necessitate venire oportet, Generosi RIEDESELI, nihil arbitror, post fiduciam eam quam in Christo habere decet quotquot nomen ei dedimus nihil, inquam, magis reor erigere mentem cum morte colluctantium, vita ante per virtutem acta conscientia, qua faciente liceat ab hac vita emigraturo confidenter

PRAXIS RERVM CRIMINALIUM, PRÆTORIBVS, PROPÆTORIBVS, CONSVLIBVS, PROCONSVLIBVS, MAGISTRATIBVS,
reliquisque id genus Iustitiariis ac Officiariis, apprimè
vtilis & necessaria:

*AVTHORE CLARISS. VIRO D. IODOCO DAM-
houderio, Brugensi, Equite aurato, V. J. Doctore, quondam Casareo, nunc Hispania-
rum Regis Philippi Consiliario, atque eiusdem Regis per totam
Belgicam Financiarum Commissario.*

**PROE MI VM
IN RERVM CRIMINALIUM
P R A X I N.**

Summæ rerum tractatarum in Commentarijs Proœmij.

- 1 **R**eipublice intereſt delicta puniri.
- 2 Publice disciplina fauor dictas & ſuadet, vt maleficia puniantur.
- 3 Publicè intereſt, prouinciam malis hominibus purgari, vt in quiete permaneat.
- 4 Publicè intereſt pœnam facile non remitti, ne ad maleficia temerè quiſquam proſiliat.
- 5 Dare pœnas, maximi mali euitatio eſt, &c.
- 6 Caſtigare noxam oportet, non ob præteritum delictum, cum id corrigi nequeat: ſed ne iterum peccet reus, tum ne ipſius exemplo ceteri quoque peccent, &c.
- 7 Facilitas venia, incentiuum tribuit delinquendi.
- 8 Si ea qua malè uſurpantur, omittimus, exceſſus uiam alijs aperimus.
- 9 Punienda ſunt maleficia, ut unius pœna, metus poſſit eſſe multorum.
- 10 Quos ad uita decora, domeſtica laudis exempla non pronocant, correptionis ſaltem medicina compellat.

RESIDENTIS Præxiſ materiam exactiùs ac penitiùs explicare, non ſolùm ad Iuſticonſultum, uerùm etiam ad Latrunculato-
rem mulſcium & expertem pertinet. Satis tamè fuerit quomodo utiq; datur, pingui (quod aiunt) Minerva, Deo Opt. Max. auxiliante & ſuppeticas ferente, eam indicare, ad huius opetis ſufficienciam, quantumque huic noſtro propoſito ſeruiat: quò ſecuriùs, clariùs ac enucleatiùs noſterint & intelligant quid agendum, quidve omittendum ſit, qui uel nummiſ datis, aut parentum amicumque fauore, officium aliquod conſecuti ſunt. Ne igitur materiaz ſcopi prætereamus, pauca remiſſam nunc aggrediamur. Reipublicæ ꝛ intereſſe conſtat delicta puniri, ne maleficia maneant impunita. Trita Lea vulneratus, primo reſpòſo, in fine ff. ad l. Aquil. ibiq; nec ineleganter ait Baldus acutiſſimus, Publicæ diſciplinæ ꝛ fauorem dictare ac ſuadere, ut maleficia puniantur, l. Licitatio. §. quod illicitè, ff. de publica. & ve-

ſtigalibus l. Scichum, §. tametſi, ff. de ſolu. l. Si longius, §. primo, ff. de iudic. uulgata l. Capitalium, §. famoſos, ff. de pœnis, c. ut fame, extra de ſenten. excommuni. His illud quoq; ſeruit. Publicè ꝛ intereſt, prouinciam malis hominibus purgari, ut in quiete permaneat. Notabili l. Congruit, ff. de officio præſid. l. 2. C. quando licet unicus, ſine iudi. ſo vindicare. Cùm ꝛ non remitti pœnam, facile publicè interſit, ne ad maleficia temere quiſquam proſiliat, l. Si operis, C. de pœnis. hiſ concordat gloſſa notabilis in uerbo, conſuſe, in fine in c. Cùm clamor, extra de teſtibus. Quàm autem utilis, imò neceſſaria ſit in delinquentes ea iuſtitiz pars, que uindictio à Philoſophis appellatur, quam & animaduentionem uocare licebit, docet diuinus ille Plato in lib. de Republica, cum ait: ꝛ Dare pœnas maximi mali euitatio eſt: facit enim alibi prudentiores & iuſtiores, & medicina quædam iniquitatis, ipſam eſt iudicium. Illud uerò neque decorum neq; hominum uillus audebit dicere, ut ab eo qui iniuſtè egerit, pœna nõ fit exigenda. ꝛ Caſtigare noxam oportet, nõ ob præteritum delictum, cum id corrigi nequeat, ſed ne iterum

FRANCOFVRDI AD MOENVM EXCV.
debat Ioannes Wechelus, impensis Sigismundi
Feyerabendii.

Anno Salutis M D L X X X V I I